

ΕΡΓΟ:

«Παροχή υπηρεσιών συμβούλου για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) του Δήμου Δίου Ολύμπου»

ΣΤΑΔΙΟ 1: Καθορισμός της Διαδικασίας Ανάπτυξης του ΣΒΑΚ

1.1 Χρονοδιάγραμμα

1.2 Σχέδιο Συμμετοχής και ενημέρωσης

Πίνακας περιεχομένων

1.	Χρονοδιάγραμμα ΣΒΑΚ	2
1.1	Χρονοδιάγραμμα.....	2
2.	Έκθεση προγραμματισμού Διαβούλευσης για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου	3
2.1	Μέθοδος αναγνώρισης εμπλεκόμενων φορέων	3
2.2	Στρατηγική Διαβούλευσης: Πλάνο Συμμετοχής ενδιαφερομένων φορέων και πολιτών στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΒΑΚ, προσχέδιο συμφώνου συμμετοχής εμπλεκόμενων φορέων, σύνταξη ερωτηματολογίων πολιτών και φορέων εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο, ενδεικτικό πρόγραμμα ανοιχτών συναντήσεων στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων	4
2.2.1	Διαδικασία ανάπτυξης μιας στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού	4
2.2.2	Πλαίσιο διαμόρφωσης της στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού	5
2.2.3	Στοιχεία στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού για τα ΣΒΑΚ	6
2.2.4	Πλάνο εμπλοκής συμμετεχόντων	7
2.2.5	Κανόνες Συμμετοχής	8
2.2.6	Στρατηγική συμμετοχικού σχεδιασμού Δήμου Δίου Ολύμπου	9

1. Χρονοδιάγραμμα ΣΒΑΚ

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει την αρχική κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του ΣΒΑΚ, για την εκπόνηση του κάθε σταδίου του Σχεδίου

1.1 Χρονοδιάγραμμα

Λαμβάνοντας υπόψη:

- Τη συνοπτική περιγραφή των σταδίων ολοκλήρωσης του Σχεδίου και την εκτιμώμενη χρονική διάρκειά τους
- Τον χρονοπρογραμματισμό της απαιτούμενης συμμετοχής του Δήμου στην διαδικασία εκπόνησης του Σχεδίου
- Τον καθορισμό των διαδικασιών διαβούλευσης με φορείς σε συγκεκριμένα στάδια του έργου,

συντάχθηκε το χρονοδιάγραμμα που παρατίθεται στην συνέχεια υπό μορφή διαγράμματος Gantt:

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΜΗΝΕΣ														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Π1	Δραστηριότητα 1: Αξιολόγηση του αντικτύπου των εθνικών/περιφερειακών πλαισίων, στοιχεία εναρμόνισης των τοπικών πολιτικών με τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας, προσδιορισμός περιοχής παρέμβασης, πλάνο εμπλοκής ενδιαφερομένων φορέων, χρονοδιάγραμμα	■	■													
	Δραστηριότητα 2: Εργαστήριο Βελτίωσης Τεχνογνωσίας της ΟΕΔ	■	■													
	Δραστηριότητα 5.1: Δημιουργία Ιστοσελίδας - Πλατφόρμας για το ΣΒΑΚ Δήμου Κατερίνης		■													
Π2	Δραστηριότητα 3: Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης			■	■	■	■	■								
	Δραστηριότητα 5.2: 1η Διαβούλευση							■								
Π3	Δραστηριότητα 4: Διατύπωση εναλλακτικών σεναρίων για τη διαχείριση της κινητικότητας στην πόλη								■	■						
Π4	Δραστηριότητα 6: Ανάπτυξη οράματος και προσδιορισμός προτεραιοτήτων								■	■	■					
	Δραστηριότητα 5.3: 2η Διαβούλευση										■					
Π5	Δραστηριότητα 7: Ανάπτυξη έξυπνων στόχων και προσδιορισμός των αποτελεσματικών δυνατών μέτρων											■	■			
Π6	Δραστηριότητα 8: Τελικό πακέτο μέτρων, μεθοδολογία παρακολούθησης και αξιολόγησης των Μέτρων													■	■	■
	Δραστηριότητα 5.4: 3η Διαβούλευση															■

Εικόνα 1-1: Χρονοδιάγραμμα ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου

2. Έκθεση προγραμματισμού Διαβούλευσης για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου

Το Δίκτυο Φορέων έχει ενεργή συμμετοχή καθ' όλη τη διαδικασία ανάπτυξης του ΣΒΑΚ. Η σύνθεσή του αποσκοπεί στην εξασφάλιση ότι οι επιδιώξεις, οι προθέσεις και οι δυνατότητες/αδυναμίες των μελών του Δικτύου εκπροσωπούνται επαρκώς από το αρχικό στάδιο της σύλληψης του σχεδίου μέχρι την ολοκλήρωση και έγκρισή του. Καθώς ένα στρατηγικό σχέδιο μεταφορών επηρεάζει με ποικίλους τρόπους μια αστική περιοχή, δεν προδιαγράφεται πως οι εμπλεκόμενοι φορείς θα δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στο σχεδιασμό και την παραγωγή επιβατικού έργου. Επιπλέον, καθώς οι αρχές της βιωσιμότητας, έχουν και κοινωνικές επεκτάσεις, στο δίκτυο των φορέων περιλαμβάνονται και κοινωνικές ομάδες, οι οποίες επηρεάζονται από τις συνθήκες κινητικότητας σε μια περιοχή. Στο Δίκτυο Φορέων συμμετέχουν φορείς που επί της ουσίας χαράζουν ή υλοποιούν πολιτικές μεταφορών και πολεοδομίας, καθώς και εκείνοι των οποίων οι δραστηριότητες εξαρτώνται άμεσα από τα υιοθετούμενα μέτρα ενός τέτοιου σχεδίου.

Βασικός ρόλος του δικτύου φορέων είναι να διατυπώνει προβλήματα, ανάγκες και προσδοκίες ως προς την κατεύθυνση υλοποίησης του σχεδίου. Εκτός της συμμετοχής στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΒΑΚ με την παροχή χρησιμων πληροφοριών, την αναγνώριση των ευκαιριών που μπορούν να προκύψουν στην περιοχή παρέμβασης και τη υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, οι συμμετέχοντες φορείς προτρέπονται, πέρα από τα παραπάνω, να υποστηρίξουν το Δήμο και στις διαδικασίες εφαρμογής των μέτρων του ΣΒΑΚ. Για την εξασφάλιση της συμμετοχής και συνεργασίας των μελών του Δικτύου Φορέων με τον ΟΤΑ, κρίνεται αναγκαία η υπογραφή ενός Συμφώνου Συμμετοχικού Σχεδιασμού μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Το προτεινόμενο σύμφωνο φορέων για τις ανάγκες του ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου παρουσιάζεται στο παρόν παραδοτέο στο αντίστοιχο κεφάλαιο.

2.1 Μέθοδος αναγνώρισης εμπλεκόμενων φορέων

Μια κύρια δραστηριότητα της ομάδας εργασίας είναι η αναγνώριση και η επιλογή των φορέων που εμπλέκονται με οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο στο σύστημα μεταφορών της εξεταζόμενης αστικής περιοχής. Το πλήθος των εμπλεκόμενων ενδέχεται να είναι μεγάλο, διότι πολλοί φορείς δραστηριοποιούνται στο σύστημα αστικών μετακινήσεων με διάφορους πιθανούς τρόπους. Ωστόσο, δεν είναι δεσμευτικό για κάθε φορέα να συμμετάσχει στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΒΑΚ. Βασικός στόχος της δραστηριότητας είναι να προσδιοριστούν όλοι οι φορείς και οι αντίστοιχες αρμοδιότητες/ευθύνες τους στο σύστημα μετακινήσεων της περιοχής μελέτης, αλλά και να διαπιστωθούν οι εμπλεκόμενοι που πρόκειται να επηρεαστούν σημαντικά από πιθανές αλλαγές/παρεμβάσεις που είναι δυνατό να προταθούν από ένα ΣΒΑΚ.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας χρησιμοποιείται ο παρακάτω πίνακας ως ένας οδηγός για την αρχική αναγνώριση και επιλογή φορέων που χρειάζεται να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη ενός ΣΒΑΚ, είτε επειδή ασκούν συγκεκριμένες αρμοδιότητες στο σύστημα μετακινήσεων της περιοχής μελέτης, είτε/και επειδή οι δραστηριότητες τους επηρεάζονται ή προσδιορίζονται από την τροποποίηση του υφιστάμενου καθεστώτος μετακινήσεων. Ο Πίνακας 12 περιλαμβάνει τέσσερεις (4) ομάδες γενικότερων και ειδικότερων κατηγοριών εμπλεκόμενων φορέων και καλύπτει τόσο τις επίσημες και θεσπισμένες Αρχές/Υπηρεσίες σε μία αστική περιοχή μελέτης, όσο και τις (ενδεχόμενες) ενώσεις/ομάδες πολιτών που δραστηριοποιούνται σε άμεση ή έμμεση συσχέτιση με το τοπικό σύστημα μεταφορών.

Πίνακας 2-1: Εργαλείο αναγνώρισης και επιλογής εμπλεκόμενων φορέων

Αρχές	Τοπικές Διοικητικές Αρχές	Κοινωνικές ομάδες	Περιβαλλοντικές ομάδες
	Όμοροι Δήμοι		Ενώσεις Ποδηλατιστών
	Αρχές Μεταφορών		Ενώσεις Πεζών
	Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση		Σύλλογοι Α.με.Α
	Κυβερνητικοί φορείς		Ομάδες πολιτών
	Άλλοι τοπικοί και εθνικοί φορείς		Ενώσεις γονέων
	Αστυνομικές Δ/σεις - Τροχαία		Εμπορικοί Σύλλογοι
Επιχειρήσεις	Πάροχοι συγκοινωνιακού έργου (Υπεραστικό και Αστικό ΚΤΕΛ)	Άλλοι φορείς	Ιδιοκτήτες μεγάλων ή σημαντικών εκτάσεων γης
	Εταιρίες διαχείρισης/ Κατασκευής συγκοινωνιακών έργων		Ερευνητικά Κέντρα
	Εταιρίες εκμετάλλευσης μεταφορικών μέσων (Car-Sharing, Ποδηλάτων κ.ά.)		Πανεπιστήμια
	Εταιρίες με μεγάλο πλήθος απασχολούμενων		Άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα
	Εταιρίες Logistics		Υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης (Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ κλπ)

Οι κατηγορίες φορέων που περιέχει ο Πίνακας, είναι οι συνηθέστερες που εμπλέκονται σε έργα μεταφορών γενικότερα και σε ΣΒΑΚ ειδικότερα. Ανάλογα την περίπτωση εφαρμογής ενδέχεται να προστεθούν επιπλέον φορείς από τους αναγραφόμενους. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η ομάδα έργου δεν μπορεί να υποχρεώσει τη συμμετοχή και τη συνεργασία κανενός φορέα αλλά αντίθετα θα πρέπει να εργαστεί ώστε να παρουσιάσει πειστικά επιχειρήματα για τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων από αυτούς.

2.2 Στρατηγική Διαβούλευσης: Πλάνο Συμμετοχής ενδιαφερομένων φορέων και πολιτών στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΒΑΚ, προσχέδιο συμφώνου συμμετοχής εμπλεκόμενων φορέων, σύνταξη ερωτηματολογίων πολιτών και φορέων εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο, ενδεικτικό πρόγραμμα ανοιχτών συναντήσεων στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων

2.2.1 Διαδικασία ανάπτυξης μιας στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού

2.2.1.1 Σκοπιμότητα στρατηγικής εμπλοκής των φορέων

Ο σχεδιασμός των μεταφορών επηρεάζει μεγάλο πλήθος ατόμων, τα οποία χαρακτηρίζονται από διαφορετικά οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα. Το συγκεκριμένο φαινόμενο οδηγεί σε περίπλοκες σχέσεις μεταξύ των τοπικών αρχών, των εμπλεκόμενων φορέων και των πολιτών. Η έκβαση των σχέσεων αυτών μπορεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα του σχεδιασμού. Συνεπώς, η διαχείριση των παραπάνω ομάδων στην πορεία του σχεδίου αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό για την αποτελεσματικότητα, την υιοθέτηση και την μετέπειτα εφαρμογή του σχεδιασμού.

Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας είναι ένα από τα βασικά στοιχεία ενός ΣΒΑΚ. Η τοπική κοινωνία διακρίνεται σε φορείς που επηρεάζουν άμεσα το μεταφορικό έργο, ομάδες που αλληλοεπιδρούν με διαφορετικούς τρόπους με το σύστημα αστικής κινητικότητας, καθώς και το ευρύτερο σύνολο των πολιτών με τις υποκειμενικές του ανάγκες και προτιμήσεις μετακίνησης.

Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας έχει τέσσερις (4) βασικούς στόχους:

- Ανταλλαγή πληροφοριών
- Εκπαίδευση
- Υποστήριξη της διαδικασίας
- Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

Ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνει :

- Κοινωνική συνεργασία
- Πιο δημοκρατική λήψη αποφάσεων
- Αυξημένη δικαιοδοσία στην δημοτική αρχή να εφαρμόσει τον σχεδιασμό

Προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η διαδικασία του Συμμετοχικού Σχεδιασμού και να εξαχθούν συμπεράσματα από την εμπειρία των συμμετεχόντων με δομημένο και ουσιαστικό τρόπο, δημιουργείται η ανάγκη σχηματισμού ενός οργανωμένου πλαισίου διεξαγωγής του. Για το σκοπό αυτό, αναπτύχθηκε από την ομάδα έργου η **Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού του ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου.**

2.2.2 Πλαίσιο διαμόρφωσης της στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού

Μια στρατηγική για την προσέγγιση των εμπλεκόμενων μερών σε ένα ΣΒΑΚ περιλαμβάνει ένα σύνολο στοιχείων και δραστηριοτήτων που διαφοροποιούνται σε συνάρτηση με το πλήθος των εμπλεκόμενων, τις δυνατότητες της ομάδας έργου και άλλων χαρακτηριστικών που εξαρτώνται από την γενικότερη «παράδοση» της τοπικής κοινωνίας στις συμμετοχικές διαδικασίες.

Ωστόσο, ανεξάρτητα με τις προσαρμογές για κάθε περίπτωση, η διαδικασίες συμμετοχής των εμπλεκόμενων θεσμών, οργανισμών, κοινωνικών ομάδων και πολιτών στον σχεδιασμό, διαμορφώνονται με βάση ένα σύνολο αρχών. Συγκεκριμένα, ο συμμετοχικός σχεδιασμός μπορεί να θεωρηθεί μια διαδικασία στην οποία:

- ❖ **προωθείται η αλληλεπίδραση** μεταξύ των κέντρων λήψης αποφάσεων και των εμπλεκόμενων ομάδων, με στόχο τη λήψη απόφασης και τη χάραξη πολιτικής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της κοινωνίας μέσα από **συναινετικές διαδικασίες,**
- ❖ η αλληλεπίδραση αυτή γίνεται στη βάση ενός **συγκεκριμένου μεθοδολογικού πλαισίου** για την εφαρμογή των συμμετοχικών διαδικασιών **με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο,**
- ❖ για τον σκοπό αυτό **επιστρατεύεται ένα φάσμα μεθόδων και εργαλείων συμμετοχής** (π.χ. πλατφόρμες επικοινωνίας, μέθοδοι, μοντέλα), τα οποία προσαρμόζονται στις συνθήκες που επικρατούν, για την επίτευξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας.
- ❖ Οι μέθοδοι αυτές, μπορούν να ολοκληρώνονται σε υποδείγματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την πληροφόρηση των εμπλεκόμενων στη συμμετοχική διαδικασία και την αύξηση της γνώσης τους για τις διάφορες πτυχές του υπό εξέταση προβλήματος.

Αντίστοιχα, οι διαδικασίες αξιοποιούν ένα σύνολο μεθόδων και εργαλείων που προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε σχεδιασμού.

Πίνακας 2-2: Μέθοδοι και Εργαλεία Συμμετοχικού σχεδιασμού

Παροχή και Συλλογή Πληροφορίας	
Έντυπα ενημέρωσης κοινού	• Αλληλογραφία • Αφίσες, Σημειώματα και πινακίδες • Leaflets and brochures • Fact sheets – Χρήσιμοι Οδηγοί • Newsletters • Τεχνικές Αναφορές
Τηλεπικοινωνίες	• Τηλεφωνικές τεχνικές • Τοπικά ραδιοφωνικά

	• Τηλεοπτικά προγράμματα
Internet	• Τεχνικές Internet • Διαδικτυακά forums • Διαδικτυακές Δημοσκοπήσεις
Έρευνες	• Ερωτηματολόγια • Συνεντεύξεις με ειδικούς
Προσέγγιση με αλληλεπίδραση των πολιτών	
Εκδηλώσεις Ενημέρωσης	• Μια έκθεση • Ένα κέντρο πληροφόρησης • Σημεία πληροφόρησης • Δημόσια Συνέδρια • Τοπικές εκδηλώσεις
Προσέγγιση επιλεγμένων ομάδων συμμετεχόντων	• Επισκέψεις σε γειτονίες & επισκέψεις εργασίας • Ομάδες Εστίασης • Συναντήσεις Στρογγυλής τραπέζης • Διαδραστικά Εργαστήρια • Επιτροπές Πολιτών • Τεχνικές ομάδες εργασίας
Προσέγγιση ευρύτερων ομάδων	• Συνέδριο εμπλεκόμενων • Εκδήλωση οράματος (A transport visioning event) • «Planning for Real» μέθοδος • Ανοικτές εκδηλώσεις
Δύσκολα προσεγγίσιμες ομάδες	
Ειδικές ομάδες	• Εθνικές μειονότητες • Άνθρωποι με αναπηρία • Νέοι και Ηλικιωμένοι άνθρωποι • Άνθρωποι χαμηλού μορφωτικού επιπέδου

Ο παραπάνω συγκεντρώνει μεθόδους και εργαλεία του Συμμετοχικού Σχεδιασμού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης. Η προσέγγιση διαφέρει όταν ο σκοπός είναι η παροχή ή η συλλογή πληροφορίας, όταν αλληλοεπιδρούν πολίτες και όταν επιδιώκεται η συμμετοχή δύσκολα προσεγγίσιμων ομάδων.

2.2.3 Στοιχεία στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού για τα ΣΒΑΚ

Η Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού θεωρείται αναπόσπαστο στοιχείο στην διαδικασία εκπόνησης των ΣΒΑΚ, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Προδιαγραφές του Eltis. Ο πίνακας περιλαμβάνει ένα σύνολο ενδεικτικών στοιχείων που μπορούν να δομήσουν μια αποτελεσματική Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού για τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.

Πίνακας 2-3 Ενδεικτικά περιεχόμενα στρατηγικής συμμετοχικού σχεδιασμού

Στοιχεία μιας στρατηγικής για την προσέγγιση των εμπλεκόμενων φορέων
• Σκοπός, λογική και αντικείμενα της διαδικασίας συμμετοχής   • Εισαγωγή στη διαδικασία εκπόνησης των ΣΒΑΚ (καθορισμός του χρόνου & τρόπου που η συμμετοχή τους ενσωματώνεται στην διαδικασία).   • Συμμετοχή πιθανώς ενδιαφερόμενων ομάδων   • Ανάλυση των εμπλεκόμενων (ενδιαφέροντα τους και διαμάχες μεταξύ τους)   • Εργαλεία συμμετοχής για κάθε αντικείμενο και φάση   • Αναλυτικό πλάνο για τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων (including schedule and milestones)   • Ανάλυση ρίσκου και έλεγχος ποιότητας   • Καθορισμός των κανόνων συμμετοχής   • Προσδιορισμός απαιτούμενων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων   • Καθορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση της συμμετοχικής διαδικασίας   • Τήρηση πρακτικών στις συναντήσεις

- Διαδικασίες για την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της συμμετοχικής διαδικασίας στη διαδικασία εκπόνησης.
- Δείκτες και διαδικασία για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας της συμμετοχικής διαδικασίας

Ο συμμετοχικός σχεδιασμός προσαρμόζεται στη διαδικασία εκπόνησης των ΣΒΑΚ, όπως περιγράφεται στις προδιαγραφές του Eltis, μέσω ενός οδηγού. Ο εν λόγω οδηγός αντιστοιχίζει τα εργαλεία και τις μεθόδους των προηγούμενων πινάκων με τις δραστηριότητες του ΣΒΑΚ στις οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν.

Establishing the base conditions and developing scenarios	Development of visions, objectives and targets	Plan elaboration	Presentation of draft SUMP
Communication tools for the entire SUMP process			
• Information material • Information booths in public space • SUMP information centre	• Newsletter, mailings • Social media • Information events	• Press conferences • Broadcasting (radio, TV) • Information telephone hotlines	
Involvement tools for continuous participation activities			
• Stakeholder round table • Citizen jury, citizen advisory committee	• Workshop series with citizens and/ or stakeholders • Focus group series	• Web-based forum • Citizen polls (e.g. on scenarios, vision, measures)	
Further involvement tools for selected SUMP development phase			
• Questionnaire surveys • Interview techniques • Key person interviews • Delphi survey • Technical working party • Open space event • Crowd-sourcing, e.g. mapping exercises	• Key person interviews • Delphi survey • Future search event • Technical working party • Visioning event • Open space event	• Topical events • Debate evenings • Peer review • Interactive measure selection formats (e.g. contest, voting, online measure generator)	• Meetings with specific target groups • Debate evenings • Public hearings • SUMP discussion forum • SUMP exhibition • Voting exercises

© Rupprecht Consult, 2016

Εικόνα 2-1: Ενδεικτική εφαρμογή μεθόδων συμμετοχικού σχεδιασμού σε ένα ΣΒΑΚ

2.2.4 Πλάνο εμπλοκής συμμετεχόντων

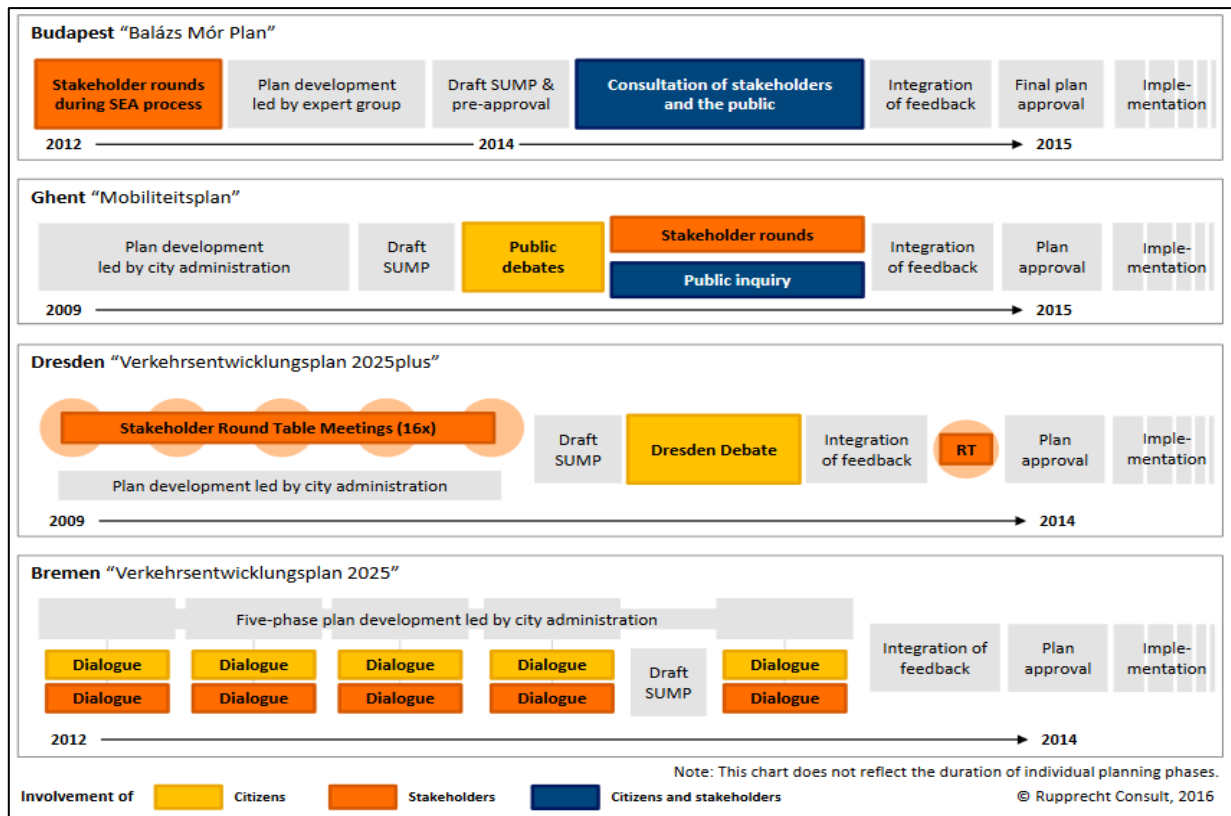
Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της Στρατηγικής του Συμμετοχικού Σχεδιασμού αποτελεί το πλάνο εμπλοκής των συμμετεχόντων. Το εν λόγω πλάνο περιγράφει τη χρονική περίοδο, τον τρόπο και το βαθμό εμπλοκής κάθε συμμετέχοντα στη διαδικασία σχεδιασμού. Το πλάνο εμπλοκής θα εξειδικεύσει στο βαθμό του δυνατού τη συμβολή κάθε συμμετέχοντα στην πορεία εκπόνησης του ΣΒΑΚ, όσον αφορά:

- Δεδομένα που ενδέχεται να παρέχει
- Τοποθετήσεις σχετικά με την περιγραφή των αναγκών και των δυσκολιών που αντιμετωπίζει
- Συμμετοχή στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- Συμμετοχή στην επιλογή σεναρίων και μέτρων

Μέσω του πλάνου, όποιος συμμετέχει στον σχεδιασμό θα μπορεί να γνωρίζει τη συμβολή του κατά τη διαδικασία εκπόνησης και να δεσμευθεί στην τήρηση των διαδικασιών που αυτή περιγράφει.

Η αναζήτηση της «ιδανικής πρακτικής» για το πλάνο εμπλοκής φορέων και πολιτών είναι άσκοπη, καθώς η συγκεκριμένη δραστηριότητα εκτελείται αποτελεσματικά μέσω της ικανοποίησης των εξατομικευμένων αναγκών κάθε Δήμου που εκπονεί ΣΒΑΚ. Στην παρακάτω εικόνα παρουσιάζονται απλοποιημένες οι διαδικασίες εμπλοκής των συμμετεχόντων (φορείς, θεσμοί, ομάδες και πολίτες) που ακολούθησαν τέσσερις ευρωπαϊκές πόλεις κατά την εκπόνηση των ΣΒΑΚ τους.

Εικόνα 2-2 Εναλλακτικές μορφές πλάνων εμπλοκής των συμμετεχόντων

2.2.5 Κανόνες Συμμετοχής

Η διαδικασία συμμετοχικού σχεδιασμού περιλαμβάνει ένα σύνολο δραστηριοτήτων που εμπεριέχουν σε διαφορετικό βαθμό την αλληλεπίδραση:

- Προσώπων / Ομάδων μεταξύ τους
- Φορέων και Θεσμών μεταξύ τους
- Προσώπων / Ομάδων με Φορείς και Θεσμούς

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία συμμετοχικού σχεδιασμού θα οδηγήσει σε αποτελέσματα ρεαλιστικά και αξιοποιήσιμα, ότι η συμβολή των συμμετεχόντων θα είναι ουσιαστική και ότι τα αποτελέσματα θα είναι σεβαστά από όλους, απαιτείται η σύσταση ενός πλαισίου κανόνων που θα διέπουν τις διαδικασίες.

Οι κύριες τομείς του πλαισίου των κανόνων για την Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού, είναι:

- Καθορισμός παραμέτρων συμμετοχής
- Υποχρεώσεις Ομάδας Έργου
- Υποχρεώσεις όσων συμμετέχουν στον σχεδιασμό
- Πλαίσιο Επικοινωνίας

Οι κανόνες συμμετοχής αποτελούν εξίσου σημαντικό τμήμα της Στρατηγικής και κοινοποιούνται στο Δίκτυο Εμπλεκόμενων προκειμένου οι εκπρόσωποι να είναι πλήρως ενήμεροι, όπως συμβαίνει με το Πλάνο Εμπλοκής των Συμμετεχόντων.

2.2.6 Στρατηγική συμμετοχικού σχεδιασμού Δήμου Δίου Ολύμπου

2.2.6.1 Αρχικές ενέργειες διαμόρφωσης στρατηγικής για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου

Όπως προκύπτει από τις προηγούμενες παραγράφους, η Στρατηγική του Συμμετοχικού Σχεδιασμού μπορεί να έχει κλιμακούμενο εύρος αντικειμένων και βάθος λεπτομέρειας, καθώς τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία και μέθοδοι ενδέχεται να διαφέρουν κατά περίπτωση. Οι παράγοντες διαφοροποίησης εντοπίζονται στα τοπικά χαρακτηριστικά της κοινωνίας, στις δυνατότητες και στον βαθμό κινητοποίησης του Δήμου. Μεταξύ άλλων, οι κύριοι παράγοντες διαφοροποίησης είναι:

- Το πλήθος των συμμετεχόντων
- Το επίπεδο οργάνωσης των εμπλεκόμενων φορέων και ομάδων
- Η υφιστάμενη υποδομή του δήμου
- Το επίπεδο οργάνωσης του δήμου
- Οι ανθρώπινοι και χρηματικοί πόροι που μπορεί να διαθέσει ο Δήμος στον συμμετοχικό σχεδιασμό
- Ο βαθμός εξοικείωσης του δήμου με την εφαρμογή συμμετοχικών διαδικασιών
- Ο βαθμός εξοικείωσης της τοπικής κοινωνίας με τις συμμετοχικές διαδικασίες
- Ο χρονικός προγραμματισμός

Λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβλητότητα των αναγκών σε μια στρατηγική συμμετοχικού σχεδιασμού, η υιοθέτηση μιας στρατηγικής από κάποιο άλλο ΣΒΑΚ, ως καλή πρακτική, κρίνεται ως μη σκόπιμη. Αντιθέτως, εφαρμόζοντας τις μεθόδους του συμμετοχικού σχεδιασμού, η στρατηγική θα πρέπει να προκύψει ως αποτέλεσμα μελέτης της ομάδας έργου του ΣΒΑΚ, που θα προσαρμόζεται στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του Δήμου.

Προκειμένου να διαμορφωθεί η στρατηγική του συμμετοχικού σχεδιασμού για το ΣΒΑΚ του Δήμου, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή συνάντηση από την ομάδα έργου και την ομάδα υποστήριξης έργου του ΣΒΑΚ. Η συνάντηση είχε διαδραστικό χαρακτήρα και οργανώθηκε στα εξής διακριτά τμήματα:

A) Ενημέρωση της ομάδας έργου του Δήμου σχετικά με το Συμμετοχικό Σχεδιασμό

- Αρχές συμμετοχικού σχεδιασμού
- Οφέλη για την Κοινωνία και τον Δήμο
- Εργαλεία και μέθοδοι
- Εφαρμογή στα ΣΒΑΚ

B) Αξιολόγηση των συμμετεχόντων

- Αρχική αναγνώριση εμπλεκόμενων
- Ανάλυση των φορέων
- Βαθμός εμπλοκής φορέων στην παροχή δεδομένων, στην αποτελεσματικότητα του Σχεδιασμού, και στην εφαρμογή του σχεδίου
- Ενδεχόμενα κοινά συμφέροντα φορέων
- Ενδεχόμενα αντικρουόμενα συμφέροντα φορέων

Γ) Διαμόρφωση του πλάνου Συμμετοχής

- Διαμόρφωση Φάσεων Συμμετοχής
- Αξιολόγηση διαθέσιμων πόρων
- Επιλογή των μεθόδων και των εργαλείων του συμμετοχικού σχεδιασμού που θα χρησιμοποιηθούν ανά φάση συμμετοχής
- Επιλογή βαθμού εμπλοκής κάθε συμμετέχοντα ανά φάση συμμετοχής

Δ) Καθορισμός του πλαισίου Κανόνων Συμμετοχής

Ε) Διαμόρφωση Συμφώνου Δέσμευσης των Φορέων

Από τη διαβούλευση της ομάδας έργου του ΣΒΑΚ στη διαδικτυακή συνάντηση στρογγυλής τραπέζης, προέκυψε η Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού του ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου μέσα από την οριστικοποίηση του δικτύου φορέων, των κανόνων συμμετοχής, του πλάνου συμμετοχής και του σύμφωνου φορέων.

Το δίκτυο φορέων και η ανάλυσή τους φαίνεται στα αντίστοιχα υποκεφάλαια του παρόντος παραδοτέου, ενώ παρακάτω ακολουθεί το πλάνο εμπλοκής συμμετεχόντων, οι κανόνες εμπλοκής και το σύμφωνο φορέων.

2.2.6.2 Πλάνο εμπλοκής συμμετεχόντων Δήμου Δίου Ολύμπου

Οι φάσεις του συμμετοχικού σχεδιασμού, έτσι όπως επιλέχθηκαν από την ομάδα έργου, ώστε να προσαρμόζονται στα χαρακτηριστικά της πόλης, παρουσιάζονται παρακάτω.

Πλάνο Εμπλοκής Συμμετεχόντων	
Προκαταρκτική επικοινωνία	<u>Σύνταξη Συμφώνου Συμμετοχικού Σχεδιασμού</u> Στο πλαίσιο προετοιμασίας των σταδίων εμπλοκής των φορέων αποστέλλεται ενημερωτικό έντυπο προς τους φορείς το οποίο τους πληροφορεί για την πρόθεση του Δήμου να συγκροτήσει το δίκτυο εμπλεκόμενων φορέων το οποίο θα έχει ενεργή συμμετοχή στην εκπόνηση του ΣΒΑΚ. Στο συγκεκριμένο ενημερωτικό έντυπο παρουσιάζονται τα στάδια εμπλοκής των φορέων, οι υποχρεώσεις και αρμοδιότητες τους στο πλαίσιο της συμμετοχής τους όπως επίσης και το κυρίως κείμενο του συμφώνου.
Α΄ Φάση Συμμετοχικού Σχεδιασμού	<u>1^η Θεματική Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου:</u> Μέθοδος: 1) Συνάντηση/τηλεδιάσκεψη 2) Έντυπα τοποθέτησης Διάρκεια: 2 βδομάδες (για έντυπα τοποθέτησης) Περιγραφή: Στο πλαίσιο της πρώτης διαβούλευσης πραγματοποιείται η πρώτη επαφή με το Δίκτυο Εμπλεκόμενων Φορέων και η ενημέρωσή τους σχετικά με το αντικείμενο και τα χαρακτηριστικά των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας. Για την πραγματοποίηση της πρώτης φάσης συμμετοχικού σχεδιασμού επιλέχθηκαν 2 μέθοδοι εμπλοκής φορέων: • Συνάντηση/τηλεδιάσκεψη Αρχικά οι φορείς που επιλέχθηκαν να συμμετάσχουν στην τηλεδιάσκεψη ενημερώνονται μέσω προσκλήσεων, συνοδευόμενων από ατζέντα θεμάτων και ενημερωτικό υλικό σχετικά με όσες πληροφορίες πρόκειται να τους ζητηθούν. Τονίζεται ότι η συνάντηση, θα γίνει διαδικτυακά μέσω τηλεδιάσκεψης λόγω των περιοριστικών μέτρων που έχουν προκύψει από την έξαρση του Covid 19. Κατά την πραγματοποίηση της τηλεδιάσκεψης, η ομάδα έργου θα πραγματοποιήσει μια σειρά από παρουσιάσεις αναφορικά με τις αρχές της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, την πορεία υλοποίησης του έργου και τις συνθήκες που επικρατούν στο υφιστάμενο σύστημα μετακινήσεων, σύμφωνα με τα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που αναμένεται να έχουν συγκεντρωθεί. Οι φορείς, στην συνέχεια, καθοδηγούμενοι από την ομάδα έργου, καλούνται να παρουσιάσουν το ρόλο και το έργο τους στη λειτουργία της πόλης και να τοποθετηθούν σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στις δραστηριότητες τους στο υφιστάμενο σύστημα κινητικότητας. Επίσης καλούνται να αξιολογήσουν το μεταφορικό σύστημα του Δήμου ως προς διαφορετικούς τομείς κινητικότητας. Κατά την διάρκεια της διαδικασίας οι φορείς ενημερώνονται και υπογράφουν το σύμφωνο συμμετοχής. • Δελτία τοποθέτησης

	Στους φορείς που θα συμμετάσχουν στην διαβούλευση μέσω αυτής της μεθόδου, θα κοινοποιηθεί πλούσιο ενημερωτικό υλικό υπό μορφή δελτίου το οποίο θα υπάρχει και στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ, βάσει του οποίου θα περιγράφονται οι αρχές της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, η πορεία υλοποίησης και οι συνθήκες που επικρατούν στο υφιστάμενο σύστημα μετακινήσεων, σύμφωνα με τα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί. Το ενημερωτικό υλικό θα συνοδεύεται από ειδική πρόσκληση στην οποία θα υπάρχει σύνδεσμος (link) ο οποίος θα οδηγεί σε ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα τοποθέτησης μέσω της οποίας ο εκάστοτε φορέας θα τοποθετηθεί ως προς διαφορετικούς τομείς κινητικότητας της πόλης σχετικά με προβλήματα και θετικά στοιχεία. Επίσης θα τους αποσταλεί και σε αυτούς το σύμφωνο φορέων. Συνολικά θα δοθεί χρονικό περιθώριο τοποθέτησης ίσο με 2 βδομάδες. Δημοσίευση αποτελεσμάτων: Για τις διαδικασίες εμπλοκής φορέων (συνάντηση και έντυπα τοποθέτησης), η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της 1^{ης} διαβούλευσης θα πραγματοποιηθεί στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ και στη Β' φάση του συμμετοχικού σχεδιασμού.
Β' Φάση Συμμετοχικού Σχεδιασμού	2^η Θεματική Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου Μέθοδος: 1) Διαδικτυακή Δημοσκόπηση Διάρκεια: 20 μέρες Περιγραφή: • Διαδικτυακή Δημοσκόπηση επιθυμητού σεναρίου Στο δεύτερο στάδιο, τα σενάρια κινητικότητας, θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ και θα παραμείνουν προς ψήφιση μέχρι το πέρας της περιόδου διαβούλευσης. Στο εν λόγω στάδιο θα συμμετέχει όλο το δίκτυο εμπλεκόμενων φορέων και δύναται να υπάρχει και συμμετοχή πολιτών χωρίς να κρίνεται απαραίτητο. Η προσέγγιση των συμμετεχόντων για ψήφιση του επιθυμητού σεναρίου θα γίνει μέσω προσκλήσεων, με αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δελτίο τύπου και προβολή σε τοπικά μέσα επικοινωνίας. Οι κοινωνικοί φορείς/σύλλογοι αναμένεται να ενημερώσουν σχετικά και τα μέλη τους ώστε να ενισχυθεί η συμμετοχή πολιτών. Δημοσίευση αποτελεσμάτων: Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της 2^{ης} διαβούλευσης θα πραγματοποιηθεί στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ και στην Γ' φάση του συμμετοχικού σχεδιασμού
Γ' Φάση Συμμετοχικού Σχεδιασμού	3^η Θεματική Διαβούλευση για το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου: Μέθοδος: 1) Συνάντηση/τηλεδιάσκεψη με ομάδα φορέων 2) Διαδικτυακή Δημοσκόπηση Διάρκεια: 20 μέρες Περιγραφή: Η διαδικασία της 3ης διαβούλευσης προβλέπεται να έχει 2 στάδια, τα οποία θα τρέχουν ταυτόχρονα. • Στάδιο 1: Συνάντηση/τηλεδιάσκεψη με ομάδα φορέων Στην παρούσα τελική φάση θα υπάρχει μια συνάντηση στην οποία θα συμμετάσχουν οι εμπλεκόμενοι φορείς που κατά την ανάλυση φορέων κρίθηκε ότι μπορούν να συνεισφέρουν στην στη διαδικασία διαμόρφωσης και αξιολόγησης μέτρων κινητικότητας. Στην συνάντηση/τηλεδιάσκεψη αυτή, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα της Β φάσης του συμμετοχικού σχεδιασμού. Το επικρατέστερο σενάριο θα εξειδικευθεί και θα παρουσιασθεί στους συμμετέχοντες. Το βασικό αντικείμενο της 3^{ης} διαβούλευσης αποτελεί <u>η διαμόρφωση των μέτρων του ΣΒΑΚ που θα υλοποιήσουν όσα περιγράφει το επικρατέστερο σενάριο κινητικότητας.</u> Οι φορείς θα ενημερωθούν σχετικά με το είδος των μέτρων, τον τρόπο εφαρμογής και τα χαρακτηριστικά τους, ενώ παράλληλα όπου αυτά παρουσιάζουν εναλλακτικές λύσεις, θα ζητηθεί από τους φορείς να τοποθετηθούν ως προς ενδεικτικά σημεία χωροθέτησης των μέτρων. Τελικό αποτέλεσμα προβλέπεται να είναι η διαμόρφωση ενός κοινώς αποδεκτού πακέτου μέτρων.

	Δημοσίευση αποτελεσμάτων: Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της 3ης διαβούλευσης θα πραγματοποιηθεί στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ μετά το πέρας της διαδικασίας και της επεξεργασίας των σχολίων και των τοποθετήσεων και θα αποτελεί το τελικό πακέτο παρεμβάσεων του έργου.
Σε όλα τα στάδια εκπόνησης του ΣΒΑΚ	Έρευνα χαρακτηριστικών μετακινήσεων Η έρευνα χαρακτηριστικών μετακινήσεων αφορά τους πολίτες του Δήμου Δίου Ολύμπου. Πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας τοποθέτησης και ενώ η έναρξή της συμπίπτει με την έναρξη της πρώτης φάσης συμμετοχικού σχεδιασμού, δύναται να συνεχίζεται καθ' όλη την διάρκεια εκπόνησης του ΣΒΑΚ. Τα αποτελέσματά της παρουσιάζονται τόσο στις διαβουλεύσεις όσο και στην ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ και ενημερώνονται τακτικά. Επιπλέον επικοινωνίες με φορείς Η ομάδα έργου δύναται να πραγματοποιεί συναντήσεις με συγκεκριμένους φορείς όταν καθίσταται σκόπιμο για την πορεία του ΣΒΑΚ. Τέτοιου είδους συναντήσεις δεν αντικαθιστούν τις φάσεις συμμετοχικού σχεδιασμού και έχουν σαν σκοπό την υποβοήθηση της ομάδας έργου.

Σχηματικά το Πλάνο Εμπλοκής Συμμετεχόντων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2-4: Πλάνο εμπλοκής συμμετεχόντων

Πλάνο Εμπλοκής Συμμετεχόντων			
Α Φάση	Β Φάση	Γ Φάση	Δ Φάση
Αντικείμενο			
Ενημέρωση για το ΣΒΑΚ, την διαδικασία με την οποία θα εκπονηθεί και τους τρόπους με τους οποίους οι φορείς μπορούν να συνεισφέρουν. Τοποθετήσεις φορέων σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και τους στόχους τους. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του συστήματος κινητικότητας από τους φορείς	Οριστικοποίηση από τους φορείς του οράματος και των στρατηγικών στόχων που διαμορφώθηκαν με βάσει τα προβλήματα που αναδείχθηκαν στην Α Φάση. Παρουσίαση εναλλακτικών σεναρίων κινητικότητας και αξιολόγηση τους. Διαβούλευση σεναρίων με τους πολίτες	Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της Β φάσης. Παρουσίαση του προσχεδίου μέτρων του ΣΒΑΚ, σύμφωνα με το επικρατέστερο σενάριο κινητικότητας. Αξιολόγηση του προσχεδίου μέτρων από τους φορείς.	Συναντήσεις με «ειδικούς φορείς» και συζήτηση για συλλογή δεδομένων / πληροφοριών για το υφιστάμενο σύστημα κινητικότητας ή και για το σχεδιασμό νέων μέτρων. Διαδικτυακή έρευνα για τα χαρακτηριστικά μετακινήσεων των πολιτών.
Συμμετοχή			
Ομάδα Έργου	Ομάδα Έργου	Ομάδα Έργου	Ομάδα Έργου
Δίκτυο Εμπλεκομένων	Δίκτυο Εμπλεκομένων	Δίκτυο Εμπλεκομένων	Δίκτυο Εμπλεκομένων
Πολίτες	Πολίτες	Πολίτες	Πολίτες
Υπόμνημα			
Χρώμα Συμμετοχής		Χρώμα Μη-Συμμετοχής	
Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού			
• Διαδραστικό Εργαστήριο • Συναντήσεις Εργασίας	• Ανοικτό συνέδριο • Διαδικτυακή Διαβούλευση	• Ανοικτό συνέδριο • Διαδικτυακή Διαβούλευση	• Συναντήσεις εργασίας • Διαδικτυακή δημοσκόπηση
Εργαλεία Συμμετοχικού Σχεδιασμού			
• Στρογγυλές τράπεζες • Έντυπα χορήγησης δεδομένων • Προσκλήσεις • Ενημερωτικό Υλικό • Φόρμα τοποθέτησης	• Προσκλήσεις • Ανακοινώσεις • Ανάρτηση Ενημερωτικού Υλικού • Πλατφόρμα Διαδικτυακής Δημοσκόπησης	• Προσκλήσεις • Ανακοινώσεις • Ανάρτηση Ενημερωτικού Υλικού • Πλατφόρμα Διαδικτυακής Δημοσκόπησης	• Προσκλήσεις • Συναντήσεις στρογγυλής τραπέζης • Πλατφόρμα διαδικτυακής δημοσκόπησης

2.2.6.3 Κανόνες Συμμετοχής

Καθορισμός παραμέτρων συμμετοχής

- Η επιλογή των συμμετεχόντων γίνεται βάσει της ενδεχόμενης εμπλοκής τους στο εξεταζόμενο σύστημα αστικής κινητικότητας. Οι κατηγορίες των συμμετεχόντων διακρίνονται κατά βάση σε παρόχους μεταφορικού έργου, σε ομάδες που επηρεάζονται από το σύστημα και στο σύνολο της κοινωνίας. Κάθε επιχείρηση, οργανισμός, σύλλογός ή ομάδα που δεν περιλαμβάνεται στο πλάνο συμμετοχικού σχεδιασμού έχει δικαίωμα να εμπλακεί μετά από συνεννόηση με τον Ομάδα Έργου του ΣΒΑΚ.
- Η εμπλοκή των συμμετεχόντων γίνεται σε διακριτές φάσεις, οι οποίες καθορίζονται από την Ομάδα Έργου του ΣΒΑΚ και αποτυπώνονται στην Στρατηγική συμμετοχικού σχεδιασμού. Η μορφή, οι φάσεις, οι αρμοδιότητες και ο βαθμός συμμετοχής κάθε εμπλεκόμενου περιγράφονται στη στρατηγική.

Υποχρεώσεις Ομάδας Έργου

Η ομάδα έργου του ΣΒΑΚ,

- θα ενημερώσει το δίκτυο συμμετεχόντων σχετικά με τις Αρχές της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, τη διαδικασία εκπόνησης Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και την αξία του Συμμετοχικού Σχεδιασμού στην εκπόνηση ανάλογων στρατηγικών σχεδίων.
- αναλαμβάνει να επικοινωνεί με το δίκτυο συμμετεχόντων στην εκπόνηση του ΣΒΑΚ και να τους ενημερώνει για τις δράσεις κάθε σταδίου υλοποίησης.
- είναι υπεύθυνη για την απάντηση των ερωτημάτων, την παροχή διευκρινήσεων και την καθοδήγηση των συμμετεχόντων, όταν αυτό χρειασθεί.
- είναι υπεύθυνη για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων κάθε δράσης συμμετοχικού σχεδιασμού.
- θα παρέχει ανάλογες ευκαιρίες και δυνατότητες τοποθέτησης και συμμετοχής σε κάθε μέλος του δικτύου των συμμετεχόντων του ΣΒΑΚ.
- Θα σέβεται και θα ενσωματώνει στο βαθμό του εφικτού κάθε άποψη / πρόταση / προτροπή των συμμετεχόντων, αρκεί αυτή να συμβάλει ουσιαστικά στην βιώσιμη λειτουργία του συστήματος κινητικότητας και να μην αντικρούει σε «στέρεα» (αποδεδειγμένα μέσω υπολογισμών ή/και μετρήσεων) συμπεράσματα.

Υποχρεώσεις Συμμετεχόντων

Το κάθε μέλος του δικτύου των συμμετεχόντων για το ΣΒΑΚ,

- Θα ορίσει εκπρόσωπο, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία με την ομάδα έργου.
- θα συμμετέχει στην εκπόνηση του ΣΒΑΚ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζει η Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού
- θα παρέχει τα δεδομένα και τις πληροφορίες που του ζητούνται, όταν αυτές είναι διαθέσιμες
- θα δεσμευθεί για την ουσιαστική συμμετοχή του στο σχεδιασμό και την υλοποίηση, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της Βιώσιμης Κινητικότητας.
- πρέπει να λειτουργεί και να αποφασίζει προσανατολισμένο στην συνεργασία αντί για τον ανταγωνισμό.

Πλαίσιο Επικοινωνίας

- Η ομάδα έργου του ΣΒΑΚ είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και την διαχείριση των επικοινωνιών
- Κάθε εκπρόσωπος οφείλει να συμπεριφέρεται με φιλικό και συνεργατικό τρόπο σε όλες τις δραστηριότητες του συμμετοχικού σχεδιασμού

- Οι αρχή του αμοιβαίου σεβασμού είναι βασικό χαρακτηριστικό για γόνιμο και αποδοτικό διάλογο.
- Οι γραπτές και οι ρητές τοποθετήσεις των συμμετεχόντων πρέπει να έχουν κοινό περιεχόμενο.

2.2.6.4 Σύμφωνο συμμετοχικού σχεδιασμού

Οι φορείς που εμπλέκονται με τις μετακινήσεις προσώπων και τις μεταφορές αγαθών σε μια πόλη, διαμορφώνουν μεταξύ άλλων:

- Δικές τους πολιτικές λειτουργίες, εντός του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου προσδοκώντας το κέρδος
- Δικές τους βάσεις δεδομένων και πληροφοριών

Ένα σχέδιο επιπέδου Στρατηγικού Σχεδιασμού όπως το ΣΒΑΚ Δήμου Δίου Ολύμπου αναλαμβάνει να οργανώσει το περιβάλλον της κινητικότητας εντός του αστικού ιστού, προκειμένου η λειτουργία κάθε ενός από τους προαναφερόμενους φορείς:

- Να μην συγκρούεται με τη λειτουργία ενός άλλου φορέα
- Να ευνοεί την ομαλή κινητικότητα της πόλης
- Να συμβάλει στην κοινωνική ευημερία
- Να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος

Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη μιας μορφής συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και των φορέων της πόλης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεργασία τους στην παροχή δεδομένων πληροφοριών, στη διαμόρφωση του πλαισίου συνύπαρξης και λειτουργίας και στην εφαρμογή των μέτρων του ΣΒΑΚ.

Ως απόρροια των παραπάνω αναγκών, αναπτύσσεται από την ομάδα έργου ένα Σύμφωνο Συμμετοχής μεταξύ του Δήμου και των εμπλεκόμενων φορέων. Το κείμενο του συμφώνου έχει κατά βάση πολιτικό χαρακτήρα και εκφράζει το κοινό όραμα και τους ευρύτερα αποδεκτούς στόχους της κοινωνίας του Δήμου Δίου Ολύμπου σχετικά με την κινητικότητα στην πόλη.

Διατρέχοντας το στάδιο προετοιμασίας του έργου, είναι αδύνατο να προσαρμοστούν στο σύμφωνο συμμετοχής με ακρίβεια στόχοι ή μέτρα του ΣΒΑΚ, καθώς αυτά καθορίζονται σε επόμενα στάδια του σχεδιασμού. Συνεπώς, το παρόν σύμφωνο έχει χαρακτήρα δέσμευσης συμμετοχής στις διαδικασίες διαβούλευσης και σχεδιασμού παρουσιάζοντας την καλή θέληση κάθε φορέα να συνεργαστεί.

Το Σύμφωνο Συμμετοχής οριστικοποιήθηκε από την ομάδα έργου του ΣΒΑΚ με την συνδρομή της πολιτικής ηγεσίας του Δήμου. Η διαδικασία υπογραφής του συμφώνου από τους φορείς του Δήμου συμφωνήθηκε να λάβει χώρα τόσο κατά την Α΄ διαβούλευση όσο και στις επόμενες φάσεις του συμμετοχικού σχεδιασμού.

ΣΥΜΦΩΝΟ ΦΟΡΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΣΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ομάδα έργου του ΣΒΑΚ του Δήμου Δίου Ολύμπου εφαρμόζοντας τις κατευθύνσεις και οδηγίες των Ευρωπαϊκών Προδιαγραφών και της ελληνικής νομοθεσίας (Νόμος 4784/2021) που αφορούν τη διαδικασία εκπόνησης ΣΒΑΚ, επιδιώκει την ενσωμάτωση του συμμετοχικού σχεδιασμού σε όλα τα στάδια διαμόρφωσης του. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί ο απαιτούμενος βαθμός κοινωνικής συναίνεσης για την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων και διατάξεων που θα εξασφαλίζουν τη μελλοντική βιωσιμότητα του συστήματος μετακινήσεων της πόλης. Άλλωστε η ενεργή συμμετοχή των τοπικών φορέων και των κοινωνικών ομάδων αποτελεί τεκμήριο επιτυχημένης εκπόνησης και ολοκλήρωσης ενός Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).

Η διαδικασία συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας δεν περιορίζεται στη δημόσια παρουσίαση των αποτελεσμάτων των επί μέρους σταδίων της εκπόνησης, αλλά προσφέρει τη δυνατότητα διατύπωσης των απόψεων και των προτεραιοτήτων της από την έναρξη του ΣΒΑΚ και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης μέχρι την ολοκλήρωση του έργου και τον καθορισμό των στόχων και μέτρων. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η διαρκής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, προς όφελος της επίτευξης καλύτερων αποτελεσμάτων, καθώς το σύνολο των τελικών αποφάσεων εκπορεύονται από την ίδια την τοπική κοινωνία.

Σε εφαρμογή των προαναφερθέντων αρχών σχεδιασμού, οι φορείς που συμμετέχουν στην εκπόνηση του ΣΒΑΚ και ο Δήμος Δίου Ολύμπου υπογράφουν την παρακάτω δήλωση δέσμευσης:

Ο Δήμος Δίου Ολύμπου και οι τοπικοί φορείς, θεσμικοί κάθε βαθμίδας (κεντρικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης) και μη – θεσμικοί, οι οποίοι εμπλέκονται άμεσα ή και έμμεσα με τις μετακινήσεις πολιτών, επισκεπτών και προϊόντων στο Δήμο και συγκροτούν το Δίκτυο Εμπλεκόμενων Φορέων, συμφωνούν και συνυπογράφουν τα παρακάτω:

Κατανοούμε τη ανάγκη να δράσουμε συντονισμένα με πνεύμα συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού στις ανάγκες καθενός, ώστε οι μετακινήσεις στο Δήμο μας να υπακούουν στις επιταγές της βιώσιμης ανάπτυξης και να εξασφαλίζουν τα απαραίτητα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου απαιτείται η συνεργασία μεταξύ των παραγωγικών και οικονομικών δυνάμεων του τόπου και της δημοτικής αρχής, ώστε ο σχεδιασμός στον οποίο οι κάτωθι υπογεγραμμένοι δεσμεύονται, να αποβλέπει σε μετακινήσεις:

- (i) Που δίνουν έμφαση στην εξυπηρέτησή του πεζού και του ποδηλάτη αναβαθμίζοντας τις αντίστοιχες υποδομές και εξασφαλίζοντας συνθήκες ασφαλούς προσβασιμότητας για όλους, ενώ παράλληλα περιορίζουν την άσκοπη μηχανοκίνητη κυκλοφορία*
- (ii) Κατά τις οποίες θα περιορίζεται η εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου από το κλάδο των μεταφορών προωθώντας τη χρήση νέων μορφών ενέργειας αλλά και εναλλακτικών μορφών μετακίνησης*
- (iii) Που θα εξασφαλίζουν δίκαιες πολιτικές τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών που βασίζονται στην αρχή του ανταποδοτικού τέλους*
- (iv) Που θα εξασφαλίζουν με τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό, με όρους βιωσιμότητας, την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες όλων, συμβάλλοντας στην οικονομική ευημερία της τοπικής κοινωνίας και στην τόνωση της επιχειρηματικότητας*

- (v) Οι οποίες θα πραγματοποιούνται τηρώντας τις απαιτούμενες προδιαγραφές οδικής ασφάλειας
(vi) Στις οποίες θα επιτυγχάνεται η απαιτούμενη σχέση κόστους – οφέλους των προσφερόμενων δικτύων και υπηρεσιών
(vii) Στις οποίες θα εξασφαλίζεται η απαιτούμενη ποιότητα των υποδομών σύνδεσης των σημείων ενδιαφέροντος
(viii) Ο σχεδιασμός των οποίων θα συμβάλλει στην ελκυστικότητα του αστικού τοπίου και θα λειτουργεί προς όφελος των πολιτών

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων εκπονείται το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.) για τις ανάγκες του οποίου θα παρέχουμε στην ομάδα έργου δεδομένα και πληροφορίες σχετικά με την κινητικότητα που έχουμε στην κατοχή μας, θα συμμετέχουμε στις διαδικασίες διαμόρφωσης του Σχεδίου και θα συνεργαζόμαστε στην κατεύθυνση βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων.

Το ΣΒΑΚ του Δήμου Δίου Ολύμπου αποτελεί κοινή δέσμευση όλων των παρακάτω φορέων:

Ο Δήμαρχος Δήμου Δίου Ολύμπου

Όνομα Φορέα

Όνομα Εκπροσώπου